

kov. Domači g. dekan Weigl je v pretrestjivi besedi omenjal svojega nekdanjega pridnega učenca in vseskozi vrliga župljana lepe čednosti in nam ga v posnemanje priporočal na podlagi njegovega življenjskega vodila: Pravični živi iz vere. Njegov dolgoletni prijatelj g. Zebot pa se je od njega poslovil z omenjanjem njegovih zaslug za snovanje in razširjanje mladeniške slovenske in krščanske ter razne prosvetne organizacije in s pohvalo njegovega jeklenega značaja. »Mrzel si vse, kar je bilo nepošteno. Krivice nisi delal nikomur, tudi onim ne, ki niso bili tvoji prijatelji. Zategadelj pa tudi tvoja do akrajnosti pošena duša ni mogla prenašati, ako si videl, da se pošteti stvari godi krivica.« Ločili smo se od Tunkovega groba, v srcu pa nam ostanejo zadnje besede ob grobu: »Tvojim svetim idealom ostanemo zvesti do groba in se bomo za nje borili, naj pride kar hoče.«

Sv. križ pri Rogaški Slatini. Tukaj je umrl v Rajnkovcu prevzitek Motos Franc v 67. letu svoje starosti. Rajni je bil vzgledan katoliški mož, že dolga leta je nosil pri procesijah nebo, kar si je štel v veliko čast, pogosto je pristopal k mizi Gospodovi. V svojih mlajših letih je bil spreten tesar, kateri posel je pred par leti opustil. Bil je precej imovit gospodar, svoje gospodarstvo je pred kakimi 4 leti prodal in ostal tam kot prevzitek v dobrem in mirnem razmerju z novim gospodarjem. Letos spomladi mu je umrla tudi žena Mica v 86. letu svoje starosti; za njo je umrla tudi kmalu njena sestra Neža v 83. letu svoje starosti, žena nad 30letnega tamkajšnjega župana g. Ivana Roškarja. Rajni je v svojem testamentu izročil župnijskim revam 2000 Din, župnijski knjižnici 2000 Din, za afriške misijone 2000 Din in za križ na Donački gori kot spomin letošnjega svetega leta in jubilejnega spomina 1000 Din, skupaj 7000 Din. Bog mu hodi dober plačnik. Vas Rajnkovec je zgubila z Motosom letos že četrto smrtno žrtev, same stare korenine ter ugledne osebe. Med temi je tudi umrl v 72. letu svoje starosti posestnik Sajko Ivan, izredno mirna oseba, a kljub temu tudi izredno veselja in šaljivega značaja. Skupna starost vseh štirih znaša 308 let. Vsem štirim umrlim iz vasi Rajnkovec kot samim vzgleda vrednim dušam daj ljubi Bog večni mir in pokoj in večna luč naj jim svetil!

Sv. Ema ob Sotli. Umrl je v Nezbišah prevzitek Seligo Jože v 58. letu svoje starosti. Rajni je bil posebno mirnega značaja, globoko veren, skrben in delaven človek. Komaj pred dobrim mesecem je prepustil svoje posestvo hčeri in že se ji je izognil za vselej. Težko bolezen od letošnje košnje je tudi z veliko vdanostjo v voljo božjo prenašal. Kot vzglednemu možu in dobremu sosedu je spregovoril nekaj besedi v slovo pred hišo žalosti njegov sosed. Rajnemu želimo večni mir in pokoj, žalujočim pa globoko sožalje!

Koprivnica-Veliki kamen. Smo sicer ločeni in razdeljeni kakor nekda kraljestvo Juda v davnih časih, že leta 588 pr. Kr., Sedaj v letu 1933 je nas zadela ta neizogibna usoda, koje veličastvu se ponižno klanjamo. Vendar: »Ko ločitve pride čas, na razna pota žene nas«, si usojamo mi »zapuščenje« Koprivničani še enkrat iskreno pozdraviti vse Velikokamljane in Mrčnoselčane s srebrnim priveskom Raštajnom: »Adijo, pa zdrava ostan! in na me nikar ne pozabi!« Ko se vam bo prav dobro godilo v egiptovski deželi, ali da se popravimo takoj: v novem Kanaanu, kjer se bo cedilo mleko in med, kjer je zakladnica srebra in zlata in črnega dijamanta, tedaj se spomnite v svojem obilnem blagostanju in sreči tudi na nas! Delite nam iz vašega izobilja in prinesite nam skoraj po novi cesti iz Senovega čez Malikamen sem izdatno pomoč; saj vi ne poznate krize, ki imate dosti denarja in še več ga bo, ko začne rudnik obratovati v najkrajšem času in bo sprejetih 800 novih delavcev in več kmetov za vožnjo!

Potovalni nagon — sila v smrti.

Znanstveno dokazana dejstva kažejo, kako sili in tira višja in človeku nerazumljiva sila cela krdela živali v prostovoljno smrt. Božja vsemogočnost poseza po krščanski razlagi v kraljestvo živalskih škodljivcev in jih nagonsko pokončuje v milijonskih množinah. Ne smemo pa tudi prezreti istine, kako se vzbudi večkrat v notrajnosti koristnih živali nagon po prostovoljni smrti.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Za zimska ročna dela!

Gospodinje in dekleta, za zimska ročna dela si nabavite vzorce iz Predtiskarije v Mariboru, Trg kralja Petra 4. — Dobili smo povsem nove in moderne vzorce in monograme, blazinice, kakor tudi za razne stenske prte, namizne prte itd. Na podlagi naših vzorcev lahko napravite sledeče napise na kuhinjskih prtih:

Ljubo doma, kdor ga ima.
Če dom v ljubezni tvoj in solnčnem je sijaju,
prepričan lahko si, da tu živiš že v raju.
Naj človek celi svet obteče, najboljši kruh doma se peče.

Ohrani Bog te v cveti, planinska roža ti!
Škrjanček poje, žvrgoli, se belga dneva veseli.
Pastirica kravce pase, ona ima svoje špase,
pastirc pa pravi: Juhej, juhej, na planincih luštino je!

Kdor o meni slabo sodi, naj nikar v moj dom ne hodi.

Lepšega na svetu ni, če na sreči dom sloni.
Glej naprej, nazaj ne glej nikoli, nov pogum bo zdravilo tvoji boli!

Če v kuhinji v lonec kukaš, ženkinu si jezo skuhaš.

Preljubi možiček, ostan! doma, če ne si poiščem drugega!

Ako žena črno gleda, tudi možu je hudo, rajši v krčmi ti poseda, zato ženka glej lepo!

Oglejte si vzorce v prodajalni Kralja Petra trg 4!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Vzgledi nerazumljive prostovoljne smrti velikih živali.

Obče znano je, kako se polasti večkrat strahovit strah celih čred ovac. Oven voditelj zdívja z neugnano silo naprej in za njim se spusti čreda v prepad. Pri ovcah najbrž igra glavno ulogo strah in ne nagon prostovoljnega pogina.

Opazovali so tudi trume severnih jelenov, ki so zbežgali pred volkovi in poskakali v globine.

Rimska točilnica na vinskem sejmu v mestu Mainz v Nemčiji.

Na vinskem sejmu v Mainzu so obiskovalci lahko pili v starorimski točilnici, kakor je obstojala v imenovanem mestu pred 2000 leti, ko je bila nastanjena v Mainzu 22. rimska legija. Poleg vina so prodajali v točilnici tudi rimski vojaški kominis, v katerega je bila utisnjena številka 22.

Od kedar navada odkrivanja?

Navada, da danes pozdravljamo s snemanjem klobuka z glave, sega v dobo srednjeveških viteških bojev. V borbi premagani je snel čelado v znak, da se preda zmagovalcu na milost in nemilost.

kami, sem se prestrašil, da sem mogel storiti to tukaj, v tem ukletju strahote in smrti.

Vprašanje, kdo je mogel storiti to, mi ni prišlo na um. Za to so bili moji možgani preotrpeli. Imeti voljo! Iti k njej! Saj vendar ni nič drugega kakor narava.

Stal sem torej pri mrliču in sem se sklonil nad njim. Tedaj je pes zlovoljno zarenčal in hlastnil po meni.

Odšel sem nazaj do svojega drevesa. Sedaj je prišel pes za menoj in mi obližnil kolena.

Vihar je še vedno tulil po gozdu. Velike cunje vodenega snega so tleskale na tla; tu in tam je počila veja.

Črna Bianka, sedaj si mrtva. Lepega življenja nisi imeła. Rojena si bila pri komedijantih. Tvoj dom je bila cesta. Nato ti je umrla mati. Zapustila ti ni ničesar drugega, kakor svojo divjo kri in spomine, ki niso mogli dobro vplivati na otroka. In nato si prišla k tej vešči, kjer je bilo še slabše. Tvoji opotekajoči se vroči duši nihče ni pomagal. Poželeli so tvojega telesa in zaničevali tvojo dušo, venomer so te porivali še

košček pota dalje proti pogubi. In tako si se zapletla. Ne brez svoje krivde. Toda tudi po strahotni usodi. Nihče na svetu ne bo mogel presoditi, kaj je bilo jedro tvojega življenja. To bo storil drugi, ki v odgovor, ko sije sonce in ponoči, ko vse cvete in trohni.

Če bi bil sedaj duhovnik in če bi ravnal po svojem srcu, bi dvignil roko in ti dal odvezo. Nisem duhovnik, in tudi prepozno je. Toda to vem, da je Bog bolj usmiljen kakor pa jaz in vsi ljudje.

Sedaj mi pride na misel, da je stara mati rekla, Bianka bo umorjena, še predno preteče leto. Razložila mi je to iz črt na roki.

Starka je prerokovala torej le prav. Pravijo, da je že večkrat napovedala smrt. Morebiti jo razsvetljuje sam zlodej. Kaj vem jaz?

Če bi le pes ne cvilil tako žalostno! Kako naj si razložim njegovo bolečino? Ali je edino živo bitje na zemlji, ki toži in žaluje zaradi Bianke? Čemu? Ker je pes, ki ničesar ne vé o morali, ki se spominja le tega, da mu je ta deklica prečestokrat vrgla kost. Ali tuli le radi kosti?

Zemljiška knjiga — najvažnejši zapisniki.

V koledarju »Slov. gospodarja« bremo letos članek, ki je bil že zdavnaj potreben našemu ljudstvu, to je temeljit in popolen pouk o zemljiški knjigi. Pisatelj je jurist, ki ima stalno s tem opraviti, zato je zbral vse podatke tako, da so točni in zanesljivi. V članku dobimo zadostna pojasnila o sledečem?

Kaj pomeni in kako izgleda zemljiška knjiga, kako se vršijo razni vpisi, vrstni red vpisov, izbris starih terjatev, zemljeknjižne delitve, pozivno postopanje, kolekovanje, zadolžnice, izbrisne pobotnice, prednostna izjava, za znamba, kupna pogodba celega zemljišča, zemljeknjižni predlog, izbrisno dovoljenje, kupna pogodba za eno parcelo, služnostna (servitutna) pogodba itd. vse je pojasnjeno in na zgledih pokazano ter so formularji za tozadavne vloge naznačeni.

Izpisek iz zemljiške knjige je eden glavnih listin v naših domovih. Poleg tega bo sedaj tudi ta koledar stalno navodilo, kako in kaj je napraviti v vseh raznih slučajih, ki se tičejo zemljiške knjige. Članek je obsežen in če bi izšel posebej v knjižici, bi skoro toliko stal, kot stane celotni koledar. Za to ne zamudite pravočasno naročiti koledarja »Slovenskega gospodarja« za leto 1934. Pišite

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Angleški naravosloce Darwin poroča o goveji čredi, ki se je pognala v južno-ameriško reko Parana. Utonilo je tisoče komadov. Cele mesece je bil ustavljen promet po reki radi kužnega smrada, ki so ga širili številni živalski utopljenici.

Kot največje pozorišče velikih živalskih poginov velja stepe ob spodnjem delu ruskega veletoka Volga. Leta 1832

je tamkaj poginilo 10.000 kamel, 280.000 konj, nad 30.000 govedi in nad 1 milijon ovac. Živali so se tamkaj zbrale na enem prostoru iz strahu pred snežnim viharjem ter poginile radi pomanjkanja prehrane.

Sloviti profesor Janez Walther poroča, kako se je zgnetlo ob izlivu Volge v Kaspiško morje na milijone sladkovodnih rib v tamošnje soline in so tamkaj poginile.

Nepojasnjena je še živalska žaloigra, ki se je odigrala pred tremi desetletji na otoku Marajo ob izlivu braziljskega veletoka Amaconas. Tamkaj so našli poginjenih 8500 krokodilov.

Površina morja Mehikanskega zaliva je bila junija leta 1880 v obsegu 275 kv km pokrita z že mrtvimi in poginjajočimi želvami.

Vzglede živalske smrti v množinah naletimo že v predzgodovinski dobi. V Severni Ameriki sta dva kraja, kjer so nagromadeni ostanki predzgodovinskih orjaških sesalcev. Gre v teh slučajih za asfaltno jamo pri mestu Los Angeles v Kaliforniji in za kraj Agate v državi Nebraska, kjer so naleteli na dobro ohranjena okostja nad 20.000 komadov nosorogov.

Množinska smrt manjših živali.

Manjše živali se združijo večkrat v milijonih in milijonih, se lotijo z neugnano silo potovanja, na katerem jih pogine pretežna večina. Znana so potovanja na severu živečih in naši podgani podobnih živalic, ki se zovejo lemingi. Nepregledne množine lemingov zapustijo višje ležeče pokrajine, se usujejo navzdol in potujejo, ne meneč se za ovire in zapreke. Preplezajo najbolj strme skale, preplavajo najbolj deroče reke, potujejo kar naravnost in nagonsko v — smrt! Četudi popadajo cele trume lemingov v luknje ter grabe, poskačejo naslednji preko njih in drve naprej. Ni ti pred morjem se ne ustavijo in se spu-
ste vanj.

Isto kakor pri lemingu so opazovali tudi pri sibirski veverici, ki na svojih potovanjih preplava v nepreglednih

množinah reke, veletoke, prodre v vasi ter mesta in se ne pusti ostrašiti od nobene smrtne nevarnosti. Sibirski veverice so skušale nekoč pri železniški postaji Krasnojarsk v Sibiriji preplavati reko Jenissei, a so vse utonile v preveč deročem valovju. Te vrste veverica potuje cele tedne, si oguli kremplje in tačke. Veveričjim krdelom sledijo volkovi, lisice, orli, sokoli in sove in jih uničijo že med potjo na tisoče.

Po poročilu sibirskega lovca se je pojavila meseca avgusta leta 1869 ogromna armada veveric pred na sredini Ural gorovja ležečim mestom Tapitsk. Mesto je zajelo samo eno krilo glavnega krdele, ki je brzelo kakih 8 km proč po gozdu. Po mestu so potovale živalice ravnotako na gosto kakor po šumi. Šle so po ulicah, preko plotov, po strehah, napolnile vsa dvorišča, udirale skozi okna hiš in so nagnale celotno prebivalstvo mesta v obup. To potovanje je trajalo tri dni od zgodnjega jutra do poznega večera. Tok veveričje poplave se je nekoliko zaustavil v noči. Živalska poplava se je privarila do obrežja gorske reke Tschussoweia, se pognala v deroče valove in le majhen preostanek je preplaval reko in nadaljeval pot na drugi strani.

Od časa do časa se loti potovalni nagon tudi miši in podgan.

Leta 1819 so plavale nepopisne množine poljskih miši preko nemške reke Main pri Kostheimu in tri leta za tem preko Rena pri Oppenheimu.

Na Angleškem se je zbralo na javni cesti leta 1927 toliko potujočih podgan, da je bil promet onemogočen. Živali so tekale proti morskemu obrežju, poskakale v morje ter utonile.

Celo žab se oprime potovalni nagon. Dne 30. septembra 1917 so opazovali na Francoskem, kako je skakalo v mesečni noči po prašni cesti na tisoče in tisoče zelenih žab. Blizu mesta Feodosia ob Črnem morju so ustavile potujoče žabe brzovlak. Žabe so rajžale proti morju, kamor so se spustile in za vedno izginile.

Ali misli, da sedaj ne bo dobil nobene več? O, tako neumen vendar ni. S hvaležnostjo se spominja, da je Bianka lahko storila tudi dobro. Delila je lahko kosti in ubogemu ščenetu skuhalo juhe in ga večkrat pobožala. In zato ne bi smela umreti — ne tako umreti! Zato toži ta pes, zato kliče ljudi k maščevanju ali pa na pomoč.

Da, ti stari četveronožec, nočem biti slabši kot si ti; stražil bom tvojo gospodarico in ji ne bom delal očitkov.

Če bi ji tudi hotel delati očitke — saj mi je pretiha; ne more se več braniti. Naj bo torej vse prepuščeno Bogu!

Kako pobožen postane človek v temnem gozdu! Pri mrličih pa so vsi ljudje nekoliko pobožni. Ker se tu neha vsa njihova umetnija; ker zadene njih glava ob strašno steno, skozi katero ne morejo več.

Seveda — ljudje kmalu otresejo s sebe vse, kar jih izpreleti, pozabijo na »dogodek«, se vrnejo v življenje, kjer si vedo odgovora, se pa vedno zopet opoteko prihodnjemu »dogodku« v

naročje. Toliko časa, dokler sami ne pridejo na konec. Potem šele, ko so sami in ko jim drugi ne morejo pomagati več, potem šele pride na vrsto ljubi Bog.

Ne vem, kaj jim reče.

Sedaj je začelo curkoma liti. Pogledal sem po mrliču. Dež ji bo izpral vso kri z obraza. Zopet stopim čisto blizu nje. Dež pere njene črne lase na čelu, veter se igra z njimi, s temi svilenimi kodri nad smrtno rano. Pes cvileče leže na mlado ženo, jo pokrije s svojim telesom. Potegnem plašč z ramen in ga razproستم čez oba.

Kmalu nato se zabliška luč. Zadone moški glasovi. Le to še rečem Boltežarju: »Tukaj se ni nič dogodilo!« in zdirjam proti domu.

V postelji me neusmiljeno zebe. Priti mora stara Matilda, moja služkinja in prijateljica moje matere. Prinese mi čaja. Nato sede z nogavico, ki jo plete, na stol, moji postelji nasproti.

In tedaj me objame velik mir.

— — —

Dalje sledi.

Ovčja volna

»Kluft«

10 dkg . . . Din 13.—
skoraj neraztrgljiva,
za nogavice in sokne.

»Gelschild«

10 dkg . . . Din 18.—
mehka in izdatna, za
sviterje in jopice.

»Friesia«

5 dkg . . . Din 10.—
v vseh barvah, pri-
pravna za čepice in
bluze.

»Partijska volna«

5 dkg . . . Din 5.—
ostanki zelo poceni.

C. Büdefeldt

Maribor
Gospodarska ulica 4.

Inscribirajte!